

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D., v právní věci **žalobce: R P.**, nar. „X“, státní příslušnost Ukrajina, bytem „X“, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem v Praze, Václavské náměstí 21, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem v Praze, nám. Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/SO, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.2.2013, č.j. MV-112999-4/SO/sen-2012,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 20.2.2013, č.j. MV-112999-4/SO/sen-2012, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 11.7.2012, č.j. OAM-83000-26/DP-2011, se **pro nezákonnost zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 17.802,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce se včasně podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného 20.2.2013, č.j. MV-112999-4/SO/sen-2012, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 11.7.2012, č.j. OAM-83000-26/DP-2011, jímž byla žádost o prodloužení platnosti k dlouhodobému pobytu zamítnuta podle ustanovení § 44a odst. 3 ve vztahu k ustanovení § 35 odst. 3 a v návaznosti na ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) a v návaznosti na ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu“), neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

Žalobce v žalobě uvedl, že namítá nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, kterou dovozuje z jeho odůvodnění. Žalovaný shledal naplnění podmínek uvedených v ustanovení § 56 zákona o pobytu, avšak tento postup žádným způsobem neodůvodňuje. Z dikce ustanovení § 56 zákona o pobytu vyplývá, že se jedná o „Důvody neudělení víza“ nikoliv „Podmínky pro udělení víza“, jak předvídá ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu. Výklad žalovaného je v neprospěch žalobce a je tak nezákonný. Žádný z důvodů pro neudělení víza nemůže být správním orgánem a contrario vykládán jako podmínka pro udělení víza. Žalovaný ze zcela nepochopitelných důvodů došel k závěru, že neplnění účelu pobytu je zároveň i jinou závažnou překážkou ve smyslu ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu. Ustanovení § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu jako jeden z důvodů pro zrušení víza uvádí neplnění účelu, pro který bylo vízum uděleno. Pokud tedy chtěl žalovaný argumentovat neplněním účelu pobytu jako důvodem pro zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, měl tak učinit odkazem na ustanovení § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu. Nelze zaměňovat neplnění účelu pobytu a jinou závažnou překážku. Žalovaný sice odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 80/2011, avšak z tohoto rozhodnutí nelze vyvodit všeobecný závěr, že jakékoliv neplnění účelu pobytu v minulé době je nutno považovat za jinou překážku pobytu cizince na území. Žalobce je přesvědčen, že jeho krátkodobá odhlášení v minulosti nelze považovat za jinou závažnou překážku pobytu cizince na území. Pokud by snad i současná rozhodovací praxe nahrávala právní konstrukci prezentované žalovaným, nelze ji aplikovat v případě, kdy k odhlášení žalobce z evidence OSSZ došlo ze zcela pochopitelných důvodů a to pouze na velice krátké období.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě poukázal zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 80/2011, z něhož vyplývá, že tam uvedený výklad vychází ze systematiky a logiky zákona o pobytu a jako takový je použitelný nejenom konkrétně v posuzovaném případě, nýbrž obecně při splnění analogických skutkových okolností. Žalovaný ostatně z této premisy v odůvodnění napadeného rozhodnutí vychází. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a s požadavky správní judikatury na přezkoumatelnost správních rozhodnutí, citoval aplikovatelná zákonná ustanovení, předmětná zákonná ustanovení vyložil a skutkové okolnosti případu řádně pod zákonná ustanovení subsumoval. Co se týká žalobního bodu týkajícího se poměru délky doby odhlášení žalobce u příslušné OSSZ a důsledků napadeného rozhodnutí, obsah tohoto žalobního bodu nebyl předmětem odvolání, a proto by k němu soud neměl přihlížet.

Při jednání soudu právní zástupce žalobce odkázal na žalobu a setrval na dosavadních žalobních tvrzeních. Zejména zdůraznil, že rozhodnutí obou správních orgánů jsou nepřezkoumatelná pro nedostatečné zdůvodnění, jakož i to, že správní orgány nesprávně posoudily účel pobytu žalobce na území České republiky.

Žalovaný se z jednání řádně omluvil.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu

zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po zhodnocení skutkové a právní stránky věci dospěl soud na základě spisu předloženého žalovaným k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud se nejprve zabýval přezkoumatelností žalobou napadeného rozhodnutí. Ze žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný a správní orgán I. stupně považovali za naplnění díkce ustanovení § 56 dost. 1 písm. j) zákona o pobytu, tedy, že je u žalobce dána jiná závažná překážka pobytu na území, že žalobce nebyl v období od 30.1.2010 do 2.5.2010 přihlášen jako osoba samostatně výdělečně činná u OSSZ v Ústí nad Labem. Žalobce se přihlásil až ke dni 3.5.2010, ačkoliv tak měl učinit již dne 30.1.2010, neboť mu od tohoto dne byl povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Tento právní názor žalovaného považuje soud za dostatečně zřejmý a jasný a skutečnosti, o které se správní orgány opírají, mají svůj odraz ve správním spise. Věcná správnost těchto závěrů není otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí a bude posuzována dále.

Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu přijímá a rozhoduje o ní ministerstvo. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3, § 46 odst. 7 a 8 a § 47 vztahuje obdobně.

Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).

Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.

Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu, ve znění účinném od 1.1.2011, dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

Před datem 1.1.2011 byla obdobná právní norma obsažena v ustanovení § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu.

Zatímco rozhodnutí o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu v této věci bylo vydáno podle § 37 odst. 2 písm. b) ve spojení s ustanovením § 56 dost. 1 písm. j) zákona o pobytu, žalobce mimo jiné tvrdí, že v jeho případě mělo být případně aplikováno ustanovení § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu. K aplikaci výše uvedených ustanovení zákona o pobytu se již vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, z jehož judikatury lze v daném případě vycházet.

V rozsudku ze dne 27.12.2011, sp. zn. 7 As 82/2011, www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud uvedl, že: „*Účelem pobytu zcela jistě zákonodárce nemínil pouze formální zapsání se do příslušných rejstříků, aniž by podnikatelská činnost byla fakticky na území České republiky vykonávána, neboť by tak došlo k obcházení smyslu a pravidel zákona. Zákon o pobytu cizinců stojí na principu, že pobyt cizince na území České republiky musí být*

odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním, studiem, a tyto činnosti musí být skutečně na území České republiky vykonávány. Názor stěžovatele, že jen formální ukončení podnikatelské činnosti by bylo důvodem pro postup ve smyslu ust. § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, je vzhledem k uvedenému nesprávný a neodpovídá smyslu a účelu citovaného zákona.... Bylo mimo jakoukoliv pochybnost prokázáno, že stěžovatel nikdy v materiálním slova smyslu nepodnikal a pokračování v podnikatelské činnosti deklaruje pouze za účelem prodloužení povolení k pobytu.“

Nejvyšší správní soud ve skutkově podobném případě jako je kauza žalobce v rozsudku ze dne 19.1.2012, sp. zn. 9 As 80/2011, www.nssoud.cz, uvedl: „...důvody pro neudělení víza dle ustanovení § 56 zákona o pobytu cizinců představují (v negativním smyslu) podmínky pro udělení víza ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) téhož zákona.... plnění účelu, pro který byl cizinci pobyt povolen, musí být fakticky naplněno. Jinými slovy, aby mohlo být konstatováno plnění účelu, pro který byl stěžovateli pobyt povolen, tj. podnikatelská činnost, musela být v předmětném období alespoň převážně vykonávána, což není naplněno pouhým případným úsilím o její provozování. ... Stěžovatel tak dle svého vyjádření vědomě na dobu, kterou vzhledem k okolnostem nelze označit za přechodnou, přestal fakticky plnit účel, pro který mu byl pobyt na území České republiky povolen.“ Toto rozhodnutí bylo aprobováno i Ústavním soudem, a to usnesením ze dne 31.5.2012, sp. zn. I. ÚS 1387/12, www.usoud.cz.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8.8.2012, sp. zn. 3 As 15/2012, www.nssoud.cz, se týká případu, ve kterém rovněž nebyla na žádost cizince prodloužena platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, neboť žalobce fakticky nepodnikal a do evidence OSSZ se jako osoba samostatně výdělečně činná přihlásil až několik měsíců před uplynutím doby povoleného dlouhodobého pobytu. Nejvyšší správní soud k tomu uvedl, „že přisvědčil námitce stěžovatele [v tomto řízení žalovaný – pozn. soudu], že § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. nelze aplikovat, jestliže v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí cizinec účel povoleného pobytu plnil. Za této situace přichází v úvahu jedině posouzení žádosti podle § 56 citovaného zákona, které v rámci společných ustanovení k dlouhodobému vízu vymezuje další důvody pro neudělení víza. Podle § 56 odst. 1 písm. k) zákona č. 326/1999 Sb. policie nebo zastupitelský úřad vízum cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zahraničně politickém zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.“

Na základě shora uvedeného je nutno konstatovat, že ustanovení § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu lze aplikovat pouze v případech, ve kterých cizinec neplní účel pobytu v době rozhodování správního orgánu. Jestliže cizinec po převážnou dobu dlouhodobého pobytu neplní účel, pro nějž mu byl dlouhodobý pobyt udělen, avšak v době rozhodnutí správního orgánu již účel pobytu plní, je na místě aplikovat ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu ve spojení s ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu [dříve ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu]. V takovém případě však musí správní orgán individuálně hodnotit dopady neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu do soukromého a rodinného života cizince. V úvahu pak musí brát veškeré skutečnosti v tomto směru zjištěné v průběhu správního řízení a podle okolností případu může dlouhodobý pobyt neprodloužit (srov. rozsudek NSS ze dne 10.2.2011, sp. zn. 2 As 104/2010, www.nssoud.cz).

V daném případě založily správní orgány své rozhodnutí na úvaze, že tím, že se žalobce registroval u OSSZ až ke dni 3.5.2010, a nikoliv ke dni 30.1.2010, přestal splňovat účel povoleného pobytu, což založilo jinou překážku v pobytu cizince podle § 56 odst. 1 písm.

j) zákona o pobytu. Svůj závěr opřely o rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 80/2011 s jehož závěry se soud bezesbytku ztotožňuje. Nicméně má za to, že správní orgány neposoudily správně skutkové odlišnosti mezi projednávanou věcí a zmíněným rozhodnutí sp. zn. 9 As 80/2011, ve kterém byl cizinci pobyt povolen na období od 20.6.2008 do 19.6.2010. Z toho cizinec na základě svého prohlášení na OSSZ samostatnou výdělečnou činnost od 28.6.2008 do 11.5.2010 přerušil, tedy téměř na celou dobu trvání uděleného povolení k pobytu. V nyní projednávaném případě byl žalobci povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání od 30.1.2010 do 29.1.2012. Žalobce tedy převážnou část dlouhodobého pobytu, a to od 3.5.2010 do vydání žalobou napadeného rozhodnutí, byl evidován u OSSZ. Tato skutečnost je při hodnocení naplnění podmínek ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu podstatnou.

Jak vyplývá z ustálené judikatury správních soudů, k tomu, aby cizinec dostál zákonem stanovené povinnosti plnit účel, pro který mu byl pobyt povolen, musí na území České republiky vykonávat podnikatelskou činnost alespoň po převážnou část z doby, na kterou mu byl dlouhodobý pobyt za účelem podnikání udělen (srov. rozsudek MS v Praze ze dne 26.6.2013, sp. zn. 9 A 66/2010, Sb.NSS č. 2951/2014; rozsudek NSS ze dne 19.1.2012, sp. zn. 9 As 80/2011, www.nssoud.cz). Z uvedeného tedy vyplývá, že pokud po převážnou dobu, jako tomu bylo v případě žalobce, plní účel pobytu, neznámá to bez dalšího nutnost aplikace ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu ve spojení s ustanovením § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu. V daném případě žalobce nebyl evidován u OSSZ na začátku svého dlouhodobého pobytu pouze po dobu 3 měsíců, zatímco celkový pobyt byl povolen na dobu 24 měsíců. Navíc nebylo prokázáno, že by žalobce nepodnikal, byť samozřejmě porušoval své povinnosti neregistrováním u OSSZ, v případě, že podnikal. Správní orgány v daném případě příliš mechanicky aplikovaly ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu ve spojení s ustanovením § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu, aniž by zohlednily konkrétní skutkové okolnosti případu, čímž zatížily svá rozhodnutí nezákonností.

Ze shora uvedeného vyplývá, že se žalovaný dopustil nezákonnosti aprobeváním nesprávného závěru správního orgánu I. stupně spočívajícího v nesprávném výkladu zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k tomu, že touto nezákonností je zatíženo i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, zrušil soud obě rozhodnutí podle § 78 odst. 1 a odst. 3 s.ř.s. a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný je dle § 78 odst. 5 s.ř.s. právním názorem shora vysloveným v dalším řízení vázán.

Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 17.802,- Kč, která se skládá z částky 4.000,- Kč za zaplacené soudní poplatky ve výši 3.000,- Kč (žaloba) a 1.000,- Kč (odkladný účinek), z částky 9.300,- Kč za 3 úkony právní služby po 3.100,- Kč poskytnuté zástupcem Mgr. Petrem Václavkem [převzetí věci, podání žaloby, účast u jednání podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném od 1.1.2013], z částky 900,- Kč za s tím související tři paušály po 300,- Kč, z částky 1.207,- Kč připadající na cestovné, a z částky 2.395,- Kč odpovídající 21% DPH z částek mimo soudních poplatků.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 3. června 2015

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení
Iva Tovarová